

nji razvoj istinske medicinske etike. Suvremena medicinska znanost zakonito je dijete moderne potrage za emancipacijom čovjeka od Boga i, posljedično, za uspostavom svijeta bez Boga, sa značajkama istinskoga sekularnog fundamentalizma — nastavlja autor u svom radu u knjizi. Nasuprot Božjoj svemoći pojavljuje se čovjekova tehnička moć. Etika je tu čista etiketa tehnike i ekonomije; nastupa etičko osiromašivanje biomedicinskih istraživanja, a da se o kliničkoj praksi kao eminentno humanističkoj praksi i ne govori. Budući da se medicinska praksa počela ravnati isključivom logikom znanstvene izvrsnosti i učinkovitosti, prihvaćajući isključivo kriterije zasnovane na prirodnoznanstvenim teorijama, matematičkim shemama, dijagnostičkim i terapijskim tehnikama, složenim aparatima, nepreglednom mnoštvu kemijskih supstancija i preparata, došlo je do pretvaranja bolesnika u puki objekt, tj. u stroj za popravljavanje i servisiranje. Tako tehnika preuzima primat nad etikom, materijalno preuzima primat nad duhovnim, autentična humana etika osuđena je na uzmak. U pitanju je sam identitet »biti čovjek«. Nikad nije kasno za zaokret.

Ivica Ružička

Mirko Nikolić, *Gabrić još govori. 20 godina poslije (1988.–2008.)*, FTI, Zagreb 2008, 136 str.

Ova knjižica o misionaru, isusovcu ocu Anti Gabriću posljednja je u nizu biblioteke Svjedoci i uzori i za samog je autora od posebnog značaja jer izlazi nakon proslave jubileja velikih isusovaca, među kojima je i 500. godišnjica rođenja za Katoličku crkvu značajnog misionara sv. Franje Ksaverskoga, uzora i nadahnitelja mnogih misionara, pa tako i oca Gabrića, a u godini proslave 20. godišnjice njegove smrti.

Autor ne želi iznijeti iscrpan životopis oca Ante Gabrića, već duh i stil živo-

ta koji se očituju u njegovim mislima, riječima, molitvama, djelima, susretima s ljudima kojima se davao bez pridržaja, koji i danas, kako sam autor u naslovu kaže, još govore, potiču i nadahnjuju, budući da se njegov život temeljio na Kristu i ostvarivao u ljubavi prema Bogu i prema ljudima. Pri prikazivanju dubokoga i raznolikoga nutarnjeg života našega misionara autor se služio njegovom korespondencijom koju je sakupio i izdao otac Juraj Gusić pod naslovom *Životni put jednog misionara*.

Na samom početku prvog poglavlja u kratkim crtama nam se iznosi život misionara do dopuštenja da krene u misije u Indiju — to je bilo ispunjenje njegove težnje da život »potroši« za druge. U pismima i dnevniku iznosi nam svoje misli i brige: uzbuđenje, radost, zadivljenost prirodom, a i prve osjećaje koji se bude izvan domovine; piše o učenju jezika, aklimatizaciji i inkulturaciji. Ondje završava studij teologije i biva zaređen za svećenika — sada može živjeti svoj poziv u punini i donositi Krista potrebitima. U nekoliko navrata svraća i u Domovinu gdje također oduševljava svojim svjedočanstvom. Trošio se neumorno i do posljednjeg trenutka života, dokle je imao imalo snage, noseći blagoslov i osmijeh od sela do sela, od srca do srca, ne mareći za sebe — bez kompromisa. Poznate su njegove riječi koje prožimaju bit njegova života: »Treba gorjeti i izgorjeti... a mi dimimo! Zašto ću ja dimiti molim vas lijepo!?!«

U sljedećim poglavljima sam Gabrić nam o sebi govori kroz svoje zapisane riječi. Mnogo je putovao, a volio je pisati; razradio je svoj vlastiti stil, a svoje nutarnje doživljaje potaknute vanjskim prirodnim ljepotama s lakoćom pretače u pisanu riječ: džungla, rijeke, noći, dan, zvijezde i meteori, vjetar i oluja, napose ljudi... Susreti u kojima prepoznaje Božju prisutnost.

Ljude je ljubio i za njih živio; oni su to prepoznali i iskreno mu uzvraćali. Imao je vremena i ljubavi, donosio radost, na-

du i utjehu malenima, nedodirljivima nižih kasta, prezrenima, slijepima, prosjacima, osamljenima, ribarima i lađarima s kojima je često putovao Gangesom, kršćanima i nekršćanima na obostrani blagoslov.

Svoje svećeništvo duboko je proživljavao; bio je radostan svećenik, spreman na šalu, susretljiv, ali i odgovoran, požrtvovan, duboko proživljavajući svoje zajedništvo i suradništvo s Kristom u zahvalnosti: »Što ću uzvratiti Gospodinu za sve što mi je dao? Uzet ću čašu spase-nja i zazvati ime Gospodnje!«

Kako bi upoznali tu duhovnu Gabrićevu dimenziju, autor nam donosi niz misionarevih molitava i misli iz različitih prilika koje vjerno očituju njegovu stalnu povezanost s Bogom, tajnu veze molitve i djelovanja, kao i stalnu težnju za onim »malo više«.

Knjižica je napisana lako čitljivim jezikom, obiluje izvornim tekstovima oca Gabrića koji nam čine živućim sve dimenzije njegove osobe koje je autor želio istaći i po njima zapravo dopustiti da Gabrićevo autentično svjedočanstvo Krista nastavi ustrajno naviještati Božje Kraljevstvo, kako u našem narodu tako i u univerzalnoj Katoličkoj crkvi.

Sebastian Šujević

Gianni Califano, *Blažena M. Celina od Prikazanja*, s. Marija od Presvetog Srca — (Anka Petričević, ur.), Symposion, Biblioteka asketsko–mističnih djela, Knjiga XCVIII, Split 2009, 72 str.

Često puta jednostavni, ponizni i neznačajni svojim životom više govore od učinih i mudrih pisanjem i propovijedanjem. Ova nam knjiga kao primjer donosi život jednostavne i ponizne klarise, blažene M. Celine od Prikazanja.

Rođena je 1878. god. u Francuskoj u brojnoj i siromašnoj obitelji. Oskudica i potpuno siromaštvo učinili su da ne gaji prevelike ovozemaljske ambicije, već da sve svoje pouzdanje usmjeri prema Go-

spodinu, vjerujući da će On uvijek providjeti, pa i u takvom siromaštvu u kakvom su oni živjeli.

Težak život, patnje i trpljenje izgrađivali su i pripremali njezin duh da bi Gospodin mogao lakše s njim vršiti svoju volju. Sve je to bio govor ljudima bez riječi i pisanja, tako da su oni koji su s njom živjeli prepoznavali Božju milost i Krista koji djeluje u toj običnoj djevojčici.

Zbog siromaštva šalju je u Zavod nazaretskog utočišta, koje je primalo siromašne i napuštene djevojčice. Tamo je napredovala u osobnoj svetosti, prihvaćajući svaki oblik žrtve. Na blagdan Tijelova 1892. prima Prvu sv. pričest. Živeći uzorno, rađa se u njoj želja za kontemplativnim životom, no zbog bolesne noge uz sve pokušaje nije primljena. Prihvatila je Božju volju i bezizlaznu situaciju.

Jednog dana, kada je hodočastila Gospi od Verdelaia, sve svoje pouzdanje, vjerujući u konačnu Božju providnost, stavila je u ruke B. D. Marije, moleći se pred njezinim kipom. Odjednom začuje utješne riječi da će postati redovnica. Ubrzo nakon toga, 1896, odlazi u samostan. Iako se od samog djetinjstva vježbala u mrtvljenju u samostanu, u kratkom vremenu dosegla je herojski stupanj kreposti. U teškoj bolesti, u novicijatu, primivši zavjete, umire prije kanonskog roka, 1897. Blaženom je proglašena 2007. Nakon smrti počela su se zbivati čudesa, mnoga ozdravljenja, širiti miomiris, itd.

Prozvali su je »svetica miomirisa«. Ali ni miomiris, ni svjetlost dok se molila, ni izvanredna priopćenja nisu ono najvažnije što je resi; to je ipak život koji je sav u nasljedovanju Krista u jednostavnosti i poniznosti.

Čitatelj ove knjige obogatit će se primjerom kako nasljedovati Gospodina u vremenu u kojem živi.

Smiljan Miličević